

TOVERI

Lännen suomalaisen työväen äänenkannattaja, ilmestyy Astoriassa, Oregon, joka päivä, paitsi maanantaina.
TOIMITUSKUNTA:
W. N. REIVO, A. SALMI, L. MOILANEN, J. MALO, K. E. HEIKKINEN.

TOVERI (The Comrade)

The organ of the Finnish workers in the Western States. The only Finnish daily in the West. Published daily, except Monday, at Astoria, Ore., by the Western Workers' Publishing Society.
Advertising rates in effect July 1, 1912, 40c per inch. Special discount allowed for larger and continuous advertisements.
TOVERI, BOX 99, ASTORIA, OREGON.
AUGUST NIKULA, Manager.

Entered as second-class mail matter July 18, 1912, at the Post-Office at Astoria, Oregon, under the Act of March 3rd, 1879.

SUBSCRIPTION RATES:

IN THE UNITED STATES AND CANADA:
For 1 year \$3.75; For 6 Months, \$2.00; For 3 Months, \$1.25; For 1 Month 50c.

Ilmestysmaksu 40c palstatuunalla. Kuuilmoitukset \$1.50 kerta ja muistovärsyllä \$2.00 kerta. Kiihlaus, syntymä- ja avioliitto-ilmoitukset 50c kerta, hautaus- ja nimenmuutos-ilmoitukset 25c kerta, naima-ilmoitukset \$1.50 kerta, avioero-ilmoitukset \$1.00 kerta. Seisovat ilmoitukset seuraavaan hintaluetteloon mukaan palstatuunalla: 1 v. 20c, 3 kk. 25c, 1 kk. 30c. Satunnaisia ilmoituksia tulee rahaa seurata mukana. Englanninkielestä suomenkieleen vapaasti.

TILAUSHINNAT YHDYSVALLOISSA JA CANADASSA:
1 vuosikerta \$3.75; 6 kuukautta \$2.00; 3 kuukautta \$1.25; 1 kuukausi 50c.
SUOMEEEN JA MUUALLE ULKOMAILLE:
1 vuosikerta \$5.50; 6 kuukautta \$3.00.

Huoneusto sijaitsee 10:n ja Duane katujen kulmassa.
Telefoni: konttori 365, toim. 832.

KATUJOUKKOJEN LIIKEHTIESSÄ

Nykyisin kun sodan varjot näyttävät tummenevan päiväpäiväitä ja militaristit tekevät kaikkensa saadakseen työväestönkin kiihottetuksi mukaansa, jotta se olisi sitä helpommin johdettavissa teurastettavaksi, on mielenkiintoista tutustua eräänlaiseen "kansanliikkeeseen". Porvarillinen sanomalehdistö puhuu niin mielellään siitä, miten kansa kannattaa sotaa, mutta ei ollenkaan selitä millä tavalla se tapahtuu. Se ei myönnä kansaksi muuta kuin sen räyhäävän katujoukon, jonka se itse on kiihottanut vallan pois suunnitellaan ja joka on siinä, aina valmiina kansajoukkona, joka pannaan kiihtymään "kansan nimessä" silloin kun riistäjien hommat ovat vailla kansan kannatuksen leimaa, ollakseen tarkoitustaan vastaavia.

Ei ole ollenkaan mahdollisuus, etteikö sellainen "kansan" kannattakin sotaa ja etteikö se ole milloin tahansa kiihottettavissa väkivaltaisuuksiin ja vaikkapa murhiinkin niitä vastaan, jotka vastustavat sotaa, tai vaativat vain järjellistä päättämistä ja harkintaa siinä suhteessa. Järjellinen menettely ja tyyni harkinta, jossa sodan seuraukset selitetään perinpohjin ei tule ollenkaan kysymykseenkään porvaris-

VAPPU

Amerikan suomalaisen työväestön kevätjulkaisun ilmestynyt painosta.

Vappu on ilmestynyt! Ensimmäisen kerran sitte kun täkäläisen työväenliikkeen keskussa alettiin julkaisua vappujulkaisua, on se ilmestynyt niin ajoissa, että varmaan jokainen ennättää saada sen luettavakseen vappuksi.

S. S. Järjestön toimeenpaneva komitea on ryhtynyt toimenpiteisiin vappujulkaisun vieton avustamiseksi jokaisessa osastossa, painattamalla m. m. yhteisiä vappumerkkejä, mutta mitä olikaan vappu, ellei siihen mennessä jo olisi jokainen saanut käsiinsä erikoisjulkaisunamme Vappua.

Tämän vuotinen vappu-julkaisu sisältää enemmän kirjoituksia kuin yksikään edeltäjänsä, joskin se ilmestyy sivumäärältään vähän pienempänä kuin kolme vuotta sitte. Mutta mitä siinä on säästetty, se on kirjoituksissa korvattu, ja sisältönsä on se onkin pääasiassa, eikä se paperimäärä minkä kirjan ostetuna saa käsiinsä.

Sisältö alkua M. Hahlin voimakkaalla ja nykyaikana soveltuvalla runolla: **Ken voitaja on**; sopii erinomaisesti vappujuhlissa lausuttavaksi.

Anarko-syndikalismi Amerikan suomalaisten keskuudessa, on F. J. S. -än kirjoitus, jossa selitetään tämän täkäläisen suomalaisen työväestön keskuudessa ilmenevän "lastentaudin", siitä ja ilmiötä. Kirjoituksen luettuun tulee moni tässä kysymyksessä tähän saakka epäroivalla kannalla ollut huudattava on: "Olisihan tuon pitänyt huomata ennenkin."

ton taholta, päinvastoin maalataan sodan "kunnia" mitä loistavimmilla väreillä. Mutta milloin hyvänä sotakysymyksestä saadaan vapaasti puhua, selittää sen seuraukset työväestölle samoin kuin sekin kuka vaatii sotaa ja kuka kaikista sodista on hyödyn nauttanut, on aivan varmaa että työväestö ei kannata sotaa, ja juuri siinä onkin syy, miksi porvaristo vastustaa antimilitaristista agitatoria keinoja valitsematta.

Se kaduilla liikehtivä massa, jolla ei ole aavistustakaan yhteiskunnallisista suhteista, eikä koskaan ole tilaisuudessa olla muiden vaikuttimien alaisena kuin sen minkä kapitalistinen sanomalehdistö luo, saadaan huutamaan sen saman sanomalehdistön kiihottamana vaikkakin: se saattaa huomenna innostua huutamaan alas sen saman asian jonka se tänään kohotti ylimmillä, jos vain porvarillinen sanomalehdistö pannaan sitä siihen suuntaan kiihottamaan. Sillä ei ole mitään itsenäistä tietoisuudelle perustavaa mielipidettä. Ja moni sen onnettoman joukon jäsenistä antautuu porvarillisen lehdistön kiihottamana armeijankin. Sen mukana sinne ajautuu juopuneita työmiehiä, jotka humalasta selvityään katuva katkerasti teokaan, mutta turhaan, ja nuria poikasja, joilla ei ole aavistustakaan siitä

Lakkovahdissa on H. Askelin piirros, lakkovahdista esittävä koko sivun kuva.

Vapauskäsitteistä on Richard Pesolan kirjoittama selostus eri luokkien vapauskäsitteistä, jossa osoitetaan miten porvarien ja sosialistien vapauskäsitteet ovat perusteltaan erilaiset ja miten kaikki muut paitsi sosialistiset vapauskäsitteet ovat vailla vapausihannetta työväestölle.

Aidille on Jussi Raition runo, jossa johdetaan mielin äidin muistot lapsestaan Raitiolle omia naisella vaikuttavalla tavalla.

Se pohjoisnavan löytö-nimisessä kirjoituksessa tekee Adolph Salmi selvää siitä suunnattomasta huijauksesta, jota amerikkalaiset seikkailijat ovat harjoittaneet esiintyessään muka pohjoisnavan tutkijoina. Kukupä ei muistaisi miten muutamia vuosia sitte täällä esiintyi kaksi "sankaria", Cook ja Peary, jotka kilpaa ratsastivat ensin pohjoisnavalle ja sitte vieläkin suuremmalle ja vauhdilla ylittivät ratsastus toisensa pois siitä kunnian kukkulalta, johon molemmat pyrkivät. "Jäljestäpäin on huomattu koko jutussa olleen enemmän amerikkalaisia huntuuksia kuin mitään muuta ja maantieteelliset seurat ovat sittemmin peruuttaneet niitä "löytöjä" joita "amerikkalaiset löytöretkeilijät" tekivät. Kirjoitus on mielenkiintoinen lukea.

Alaskalainen koiravaljakko on kuva jossa esiintyy parisenkymmentä koiraa käsittävää valjakko. Jo sekin selkeä että alaskalaiset vekoivat ovat vallan erikoista koirarotua, tekee kuvan mielenkiintoiseksi.

Elämän virsi-niminen runo on Mikael Rutasen kirjoittama. Rutasen runot ovat siksi tunnettuja täkäläisen suomalaisen työväestön keskuudessa, että ne eivät kaipaakaan enää esittelyä.

"Tiikeri"-nimisessä kertomuk-

petomaisuudesta, jolla heitä jähdataan armeijaan. Hekin heräävät, mutta liian myöhään.

Järjestyneisiin joukkoihin koontuva työväestö ei itse puolestaan kannata sotaa tuskin koskaan, mutta sekin on useassa tapauksessa ylempiensä vaikutuksen alainen siinä määrässä, että liittyy mukaan aivan vasten tahtoaan.

Amerikalainen sanomalehdistö on nykyin kiihottanut katujuokseksi, tehden elämän turvatomaksi kaikkialla niille, jotka uskaltavat kehottaa työväestöä itsenäisesti harkitsemaan tätä kysymystä ja päättämään siitä kysymystä. Se sama sanomalehdistö on viranomaisen avustamana pannut kouluunorion liikkeelle varustautumisenparanteissaan, kun niinhin ei työllä useassakaan tapauksessa voida virallisesti pakottaa. Sääntöjä näkyä ei saata kuvittella kuin noret poikasjet ja tyttöset varustautumisenparanteissa puuhaamassa murhahimon kiihottamiseksi: myrkykaiset, joilla ei ole vastuunalaisuutta eikä tietoisuutta siitä mitä he tekevät.

Säältävän alhaalla on työväestön valistuksen ja säältävien ovat siitä seurauksetkin miljoonille työlläisperheille, kuten Euroopan esimerkki on osoittanut.

Olemme jo enemmän selittäneet, että tämä "puolustusota", josta vastaista Yhdysvaltain sotaan syökymistä epäilemättä tullaan nimitämään, ei ole mitään muuta kuin rientämistä kapitalistiemme aineellisia etuja turvaamaan Euroopassa, jonne maamme rahamiehet jo tähän mennessä ovat kahden biljoonan dollarin edestä epävarmoja lainoja sijoittaneet. Toisin sanoen edessämme oleva sota on väerentämättömästi ja puhtaasti taistelua kapitalistiemme etujen puolesta, jolle ei voida puolustukseksi mitään kunnollista tekoja saada. Siksi me sosialistit olemme tätä, samaten kuin kaikkia muitakin imperialistisia ja kapitalistisia sotia vastaan.

Mutta sivuutakaamme itse kysymys sodasta ja sen laadusta ja kääntäkäämme katseemme lakiin sen on pykälä pykälä ja prikusta prikkun laki seurattava, sillä muussa tapauksessa se pettämättömästi varmasti joutuu sen kanssa tekemisiin. Mutta silloin kun kysymyksessä on maan mensa seppä "itse teossa", kuten tavataan sanoa.

"Kalastajakapitalisteja"-nimiselle kuvalle ei saata yksikään lukija olla hymyilemättä, niin tyypillisesti esiintyy siinä kaksi vankkaa tervaskantoa.

Keskustelua tulevaisuuden avioittoa on Selma McConen, (Selmä-täidin) kirjoitus, jossa esitetään avioliiton keskeistä kysymystä "sydämen avioituksesta". Vahinko sille joka jättää siihen tutustumatta.

Roosevelt piti Arizonassa esitelmän koko sivun kuvassa yhden niistä kuuluisista valtion rakennuttamista kastelulaitoksista, joita Yhdysvalloissa on useampia ja joiden avulla miljoonat eekkerit viljelyskelvotonta aavikkoa on muutettu viljavainioksi.

Kultaa on kirjoitus, jossa esitetään sarja tilastollisia numeroita maailman kultavarastoista ja kenen hallussa ne ovat nykyisin, sekä kenen puolelle kultavirta on kääntynyt. Tästä harvinaisesta tavattavasta aineesta tavataan kirjoituksiakin vain harvinaisista - sellaisissa harvinaisissa julkaisuissa kuin esim. Vappu.

Tuulen pieksäjölle on niinkään Mikael Rutasen runo, joka luvun tutustumista ei sovi jättää kaunemmassi kuin on välttämättömänä.

Jos voisit on toinen Askel H:n runo, joka sopii lausuttavaksi ohjelmatilaisuuksissa ja muuallakin.

Mikä on vallankumouksellista teidettä? Todellakin, mikä seläistä on? Mistä kysymyksestä olisikaan "ammattilaisten" keskuudessa enemmän eri mieltä kuin siitä, minkälainen taide on meikäläistä, kumouksellista nimitään, minkälainen porvarillista. Tämä taitelijia Suvannon kirjoitus onkin siis enemmän kuin paikallaan, se on tarpeen vaatima, koska siinä taitelijat itse esittää mielipiteensä useitten

LAKI SUOJELEE SÄÄTÄJÄNSÄ

Vain Yhdysvaltain kongressilla on oikeus sodan julistamiseen. Tämän sanoo liittovaltioiden laki niin selvästi, että sitä ei kukaan tähän mennessä ole väärinkäsittänyt, eikä epäillyt sitä, etteikö sellaisen ratkaisevan askeleen ottamisesta, josta kansan elämisen ehdot ovat kysymyksessä, yksinomaan kansan edustajain on vastuussa.

Kongressi ei kuitenkaan ole täällä kertaa kokoontuneena ja siksi se onkin kutsuttu kuolle hukik. 2 p. ylimääräiseen istuntoon lopullisesti sodasta päättämään, koska presidentin ei edelleen istuntokauden lopussa onnistunut sodan julistamisvaltaa itselleen hankkia. Tuohon mennessä ei näin porvarillisen ajatuksensa mukaan liittovaltioiden toimeenpanevan voiman pitäisi saada ryhtyä mihinkään sellaiseen toimenpiteeseen, joka edellyttäisi liittovaltioiden edustajain suostumista, eli "handikapin" saamista ja joka

sestä muistelee A. B. Mäkelä niitä aikoja jolloin Malkosaaren Sointula-homman pesähoitoasiat olivat erään canadalaisten luottoyhtiön hallussa. Ehta amerikkalainen keinottelu kaikkine huvittavine sivukohtauksineen jotka tekevät kirjoituksen mukana-satempaavaksi, paljastuu kaikessa "alastomuudessaan". Näkyy ette keinoittelija voi pettää ikäänkään luontaisen vaistonsa pakottamana, vaikka ei siitä olisi hyötäkään.

Valaanpyyntikanuuna on kuva joka esittää minkälaisella esineellä sellaisia hirviöitä kuin valkaskalat ovat pyydetään. Kukupä ei olisi kuullut puhuttavan valaanpyynnistä kaikkine seikkailijain, mutta harva lienee nähnyt kumpakaan "vehjetä", valasta tai sen pyyntikanuunaa.

Mitä mielit-nimisessä runossa asettelee Askel H. muutama kysymyksiä työn raskaan raatajalle, Toveri H. runoilijalle viime vuoden Vapussa ja ne jotka saivat viime vuoden Vapun käsiinsä - kaikille sitä ei riittänyt painoksen pienuuden takia - muistavat että hän onnistui kerrassaan hyvin. Samoin on laita nytkin.

Naiset vaikenivat - kerran on Henry Askelin kirjoittama ja kuvittama kertomus jossa naisten äänioikeustasitelijan toiminta esitetään sanoin ja kuvin. Kirjoituksessa on viisi kuvaa.

Rikasten kesäurheilua-nimisessä kuvassa näkyy muuan tämän maan nopeakuluisimmista moottoriveistä.

Youngstown-niminen kertomus on Eemeli Parraksen kirjoittama. Siinä esitetään pikkunorvari luontaisella anarkisminluonteellaan esittämässä ajatuksiaan siitä miten olisi taisteltava suuromistajia vastaan. Kirjoitus liittyy myöskin yksi koko sivun kuva, jossa tavataan amerikalainen n. s. "oman on-

siltä jollakin tavoin riistäisi oikeuden käyttäen täysin rajoittamattomasti toimintavaltansa. Jos ratkaisu riippuu kongressista, niin millään oikeudella, enempään kuin millään laitoksellaakaan ei siis ole mitään oikeutta ryhtyä sellaisiin toimenpiteisiin, jotka tätä kongressin päätösvaltaa jollakin tavoin rajoittaisi ja sitä pakottaisi puoleen tai toiseen asiaa ratkaisemaan.

Mutta juuri tuollaisiin kongressin päätösvaltaa rajoittaviin toimenpiteisiin ovat viranomaiset viime aikoina empimättä käyneet, keksien keinoja ja toimenpiteitä, joilla on saattanut olla vain yksi päämäärä, nim. saada Yhdysvaltain ja Saksan välillä aikaan sotatilaanne, ja tuollaisen tilanteen viralliseen julistamiseen pakottaa Saksan hallituksen, mikä näennäisesti sodasta vastuunalaisuuden vierittäisi pois Yhdysvaltain hallituksen niskoilta. Niinpä on laivastosihteeri Daniels jo puolestaan saanut määräyksen pidättää kaikki käsillä olevat rahat laivaston asettamiseksi sotakuntoon ja edelleen "kaikkiin mahdollisiin toimenpiteisiin" ryhtymiseksi Amerikan kaupan tarpeen mukaan turvaamiseksi". - Sen selvemmin tuskin voinee tarkotuksella paljastaa!

Ja jos vastoin kaikkia edellytyksiä kongressi ei kaikissa asioissa olisikaan niin myöntänyt, niin mitä etukäteen on laskettu, niin mentäisi hallimollisissa toimenpiteissä epäilemättä yhäkin eteenpäin ollenkaan kongressista ja sen puuhista väliittämättä. Että todellakin lain polkemisessä jo ollaan niin pitkälle päästy, sitä todistavat porvaristomme pää-äänkannattajien viime aikoina julkaisemat johtavat kirjoitukset, joissa itävaltainen imperialistinen henki on ilmennyt yhtä voimakkaasti kuin kansaan lätävällä tai muinaisen yksinvaltaisen Venäjän hallitsijain "ukaaseissa."

Senpä vuoksi merkitsee vallanohjaisien käsissään pitäminen samaa kuin lain käsissään pitämistä. Jos siis vallanpitäjä ei laki miellytä, niin ne sen työntävät syrjään ja asettavat oman tahtonsa laiksi. - Kumpa työläisetkin painaisivat nämä kokemukset mieleensä vastaisen varalle ja pyrkisivät toimeen saamaan sen suuntaan, että sekä hallinnollinen, että laimlaadinnallinen valta olisi heidän käsissään, niin eipä olosuhteitten järjestämisessä työläisille edulliseksi olisi milloinkaan hätäpäivä, sillä laki miltei poikkeuksetta suojelee säättäjäänsä, eritotenkin silloin kun säättäjän ystävä sitä on täytännön panemassa.

Eräälle harmaalle veljelle-niminen runo on Askel H:n kolmas runo tässä julkaisussa. Niinkin jo takaa, että kukaan ei malta olla siihen tutustumatta.

Rikkaan ja köyhän kuoleman runossa on esitetty Mikael Rutanen vertailua parista hautajaisilaisuudesta, onnistuneesta esityksestäan oivallisesti.

Perustuslaillisuus on yksi niistä kysymyksistä, joista työväenliikkeen keskuudessa puhutaan varsin paljon, joskin valitettavasti usein laajuus käy rinnan pintapuolisuuden kanssa. Vastapäinonksi tavannukaiselle pintapuolisuudelle esittää Yrjö Mäkelä sen nifnessä kirjoituksessa se mitä perustuslaillisuudella todella tarkoitetaan ja miten se on käsitettävä työväenluokan näkökannalta.

Timanttikaivoksessa on kuva, joka luvun saaden lienee ensimmäinen meikäläisissä, ellei koko suomenkielisissä kirjallisuudessa. Se esittää timanttien nostamista avokaivoista.

Elävätkuivat, Arvid Nelsonin kirjoittama ja kuvittama esitys eläväkuvoiteollisuudesta on mielenkiintoinen, sillä meikäläisissä julkaisuissa ei ole tätä alaa käsitelty vielä tuskin nimeksikään. Kirjoituksen yhteydessä esitetty numerot ovaikin omiaan hämmästyttämään sellaista lukijaa, jolla ei ole tarkempia tietoja siitä miten laaja teollisuusala eläväkuvoiteollisuus oikeastaan on.

Anarminmin oikeudet-nimisessä kirjoituksessaan esittää M. Hahf tämän paljon puhutun,

mahtavien edut, niin lait on laadittava niitten mukaisiksi. Tai jos tuollainen muodollinen lainlaadinta ei käy kyllin nopeasti, niin entisiä lakeja poljetaan jalkojen alle väähäkään empimättä. Ja kumma kyllä, ei kukaan lain rikkoja vaadi edes teostaan vastaamaan! Päin vastoin on sanomalehdistöme vielä valmis kiittämään siitä, että lain rikkoja on ollut kylliksi "lujatahtoina pelkäämätön ja rohkea" lyödäkseen "muodollisuuksia" korvalle oikealla hetkellä.

Niinpä tällakin kertaa kun se ta halutaan saada aikaan, niin maamme mahtavat kiirehtivät ja hoputtavat presidenttiä rikkomään Yhdysvaltain perustuslakia, ryhtymään sotaisiin toimenpiteisiin ennen kongressin koontumista, jotta sitä kaikki mahdollisuudet keinotekoisin kriisin rauhalliseen selvitymiseen olisivat jo ennen koontumistamista, jotta sille jättäisi ainoaksi tehtäväksi vain antaa kaikelle valmiiksi tehdyille työlle isällinen siunauksensa.

Ohlan se vuosituhansia pomoloinut kirkkoisensa, ruukillen "maailmojen hallitsijain", mutta mitään apua ei ollut, päinvastoin, sorto kävi päivä päivältä yhä verisemmäksi, kidutukset yhä julmemmiksi. Vasta sitten kun se oppi vaatimaan vapautta ja ihmisoikeuksia, koitti sille uuden valoisamman päivän aamu.

Ja tästäkö sorrettujen ihanan aamu valkenemisesta nyt "Päivälehti" iloitsee? Onko mainittu lehti ennen puhunut sorrettujen puolesta? Onpa tietienkin - kukapa julkisen sanan palvelija ei olisi työväen ystävä - mutta se on puhunut sorrettujen puolesta tavalla, joka on ollut edusti sortajille ja vahingoksi sorretuille. Senpätähden tuntuu kohtalon ivalta se, kun tuollainen järjestyneen työväestön kiihkeä vihollinen, jollainen "Päivälehti" on, virittelee ylistyslauluja Venäjän vallankumoukselle. Tiestysti se tekee sen yksinomaan "kansallisen asian" vuoksi, jos sillä lainkaan on mitään johtavia periaatteita. Mutta ennen kaikkea se tekee sen, näyttäväkseen vapaamielisiä kansanvallan puolustajain naamaria.

Käärmeen luikertelua-niminen runo on yksi niistä harvoista nykypäivien ilanteesien sopivista runoista, joissa esitetään kuoleman saalistus kaikessa kama-luudessaan. Moni runonlaustaja löytää siitä kitollisen numeron esitettäväksi ohjelmakokouksissa.

Peppinon ravintola on Kalle Rissanen kirjoittama erikoisen onnistunut esitys suurkaupungin kurjalistakerrosten elämästä. Esityksen sauttavat sanansuutkukset ja onnistuneesti valitut vertauskuvat tekevät sen joustavaksi, Rissanen ehkä parhaiten kirjoitusten joukkoon luettavaksi. Suvanto on piirtänyt alkuvignetin kirjoituksen.

Nuorisio on Jussi Raition kirjoittama, nuorisossa toivoa ja intoa herättävä runo, joka varsinkin nuorisoliittojen ohjelmanesittäjissä epäilemättä löytää monta innokasta ihailijaa.

Sota ja suomalaisten yhteispyrinnöt Canadassa - nimisessä kirjoituksessa tekee K. E. Heikkisen selvää sotatilanteen vaikutuksesta Canadan suomalaisen työväenliikkeen toimintaan. Kirjoituksessa esitetään myöskin siitä muuta syitä, jotka yhdessä sotatilanteen kanssa ajoivat sekä Työkansan, että monet muutkin Canadan suomalaisten kukoistavalle liikkeelle perikatone. Kirjoituksessa esitetty "faktat" sieltä jolloin täällä ollaan ajautumassa samaan tilanteeseen, johon Canadassa ajaututtiin lähes kolme vuotta sitte.

Punapuumainari ja Viime vaalien tulokset ovat Arvid Nelsonin piirtämät karikatuurit (piikukuvat) ja varsinkin viimeinen on onnistunut esittämään sattu-vasti kuvaamansa ajatuksen.

SIELTÄ ja TÄÄLTÄ

Käärmeen luikertelua

"Pantakoon jokaisella palikkakunnalla juhla toimeen, joihin kokoonnumme kiittämään maailmojen hallitsijaa siitä onnesta, joka Suomen kansaan on kohdannut. Mikä on onni heille se on onni meillekin, mistä he kansana iloitsevat, sitä mekin!"

Tuntuapa siltä nuo sanat luettuana, kuin "Päivälehti", jonka toimitusosastosta ne ovat lainatut, olisi suuri kansanvallan ja työväen-oikeuksien puolustaja. Se iloitsee nyt Venäjän vallankumouksesta ja siitä vapaudesta, jonka Suomi on sen kautta saavuttanut, kehottaa kiittämään "maailmojen hallitsijaa" siitä onnesta, joka on Suomen kansaa kohdannut."

Ketä Suomen on kiitettävä vapaudestaan? Pilvien takaista "maailmojen hallitsijaa"? Ei suinkaan. Vaan Venäjän köyhälistöä, joka rohkeana nousi veristä yksinvaltiutta vastaan ja karkoitti sen ikeen hartioiltaan. Juuri sille samalle Venäjän köyhälistölle meidän on kiitoslaulumme kohotettava, joka vuosisatoja kestäneen verisen sorton alita kykeni vielä nousemaan sortajiaan vastaan ja kukistamaan heidät.

Ilhan se vuosituhansia pomoloinut kirkkoisensa, ruukillen "maailmojen hallitsijain", mutta mitään apua ei ollut, päinvastoin, sorto kävi päivä päivältä yhä verisemmäksi, kidutukset yhä julmemmiksi. Vasta sitten kun se oppi vaatimaan vapautta ja ihmisoikeuksia, koitti sille uuden valoisamman päivän aamu.

Ja tästäkö sorrettujen ihanan aamu valkenemisesta nyt "Päivälehti" iloitsee? Onko mainittu lehti ennen puhunut sorrettujen puolesta? Onpa tietienkin - kukapa julkisen sanan palvelija ei olisi työväen ystävä - mutta se on puhunut sorrettujen puolesta tavalla, joka on ollut edusti sortajille ja vahingoksi sorretuille. Senpätähden tuntuu kohtalon ivalta se, kun tuollainen järjestyneen työväestön kiihkeä vihollinen, jollainen "Päivälehti" on, virittelee ylistyslauluja Venäjän vallankumoukselle. Tiestysti se tekee sen yksinomaan "kansallisen asian" vuoksi, jos sillä lainkaan on mitään johtavia periaatteita. Mutta ennen kaikkea se tekee sen, näyttäväkseen vapaamielisiä kansanvallan puolustajain naamaria.

Käärmeen luikertelua-niminen runo on yksi niistä harvoista nykypäivien ilanteesien sopivista runoista, joissa esitetään kuoleman saalistus kaikessa kama-luudessaan. Moni runonlaustaja löytää siitä kitollisen numeron esitettäväksi ohjelmakokouksissa.

Peppinon ravintola on Kalle Rissanen kirjoittama erikoisen onnistunut esitys suurkaupungin kurjalistakerrosten elämästä. Esityksen sauttavat sanansuutkukset ja onnistuneesti valitut vertauskuvat tekevät sen joustavaksi, Rissanen ehkä parhaiten kirjoitusten joukkoon luettavaksi. Suvanto on piirtänyt alkuvignetin kirjoituksen.

Nuorisio on Jussi Raition kirjoittama, nuorisossa toivoa ja intoa herättävä runo, joka varsinkin nuorisoliittojen ohjelmanesittäjissä epäilemättä löytää monta innokasta ihailijaa.

Sota ja suomalaisten yhteispyrinnöt Canadassa - nimisessä kirjoituksessa tekee K. E. Heikkisen selvää sotatilanteen vaikutuksesta Canadan suomalaisen työväenliikkeen toimintaan. Kirjoituksessa esitetään myöskin siitä muuta syitä, jotka yhdessä sotatilanteen kanssa ajoivat sekä Työkansan, että monet muutkin Canadan suomalaisten kukoistavalle liikkeelle perikatone. Kirjoituksessa esitetty "faktat" sieltä jolloin täällä ollaan ajautumassa samaan tilanteeseen, johon Canadassa ajaututtiin lähes kolme vuotta sitte.

Punapuumainari ja Viime vaalien tulokset ovat Arvid Nelsonin piirtämät karikatuurit (piikukuvat) ja varsinkin viimeinen on onnistunut esittämään sattu-vasti kuvaamansa ajatuksen.

"Vallankumouksellisia uutisia"

(Nuorottamalla Smithvillen kautta.) "Pietarissa olevat vallankumoukselliset sotilaat sanotaan laiminlyöneen kunnioituksen niin tarpeeksi, että he eivät tee kunnia enää kadullaakaan kun upseeri tulee heitä vastaan." (Luulisi tuon jo karmivan kaikkien entisten luottamien sekapöytä.) "Samoissa tiedonannoissa mainitaan, että entinen maanviljelysministeri M. Ritting polettiin elävältä Pietarin kadulla yhtenä vallankumouksen päivänä, kun joukko vallankumouksellisia oli hänet kiinni ja tahtivat opin kään kostaa tälle veriselle keisarihallituksen nöyrälle lakeijalle. Venäjän talonpoikien kerrotan vihaneen tätä maanviljelysministeriä."

Sana metsästäkin

Toverin talon rakennus- ja muutto-kysymys on asia, johon lienee kaikkialla sen yhteydessä olevilla oikeus-jotakin sanoja. Ja useat ovat jo sanoneetkin ja nuo sanomiset ovat - käyttäkönsi Toverin presidentin sa-

Mariana Koivu on kirjoittanut Hermosairas-nimisen kertomuksen, jossa kuvataan naisen si-simpä tunteita ja ajatuksia tavalla jonka vain nainen ja harvat heistäkin, saattaa tehdä. Naisemme eivät yleensä paljon kirjoittele, mutta mikäli he kirjoittelevat, esiintyy heidän keskuudessaan ihailtavaa taipumusta esittämään ajatuksensa selvästi ja sattuvasti, ja sellaisena se esiintyy tässäkin toverit Koivun kirjoituksessa.

Antaa mennä-nimisessä runossa esittää Jussi Raitio ikäänkään epätoivoon joutuneen välinpitämättömyyden; sangen sattu-va ajatus.

Jumalan kosto on Utusimppa kirjoittama hauskanlainen juttu eräästä kinkeritilaisuudesta, joka päättyi vähemmän runoilisesti ja josta "tunnusmerkkien mukaan" tulittiin siihen käsitykseen, että itse Ukko-Ylijumala oli suutaan koko seurakunnalle. Varsinkin länteläiset ovat tutustuneet Utusimpan hupaisiin esityksiin, joita on ollut jo pitkän ajan sekä lehdissä että julkaisuissa.

Yön lapset on Nels Koppalan kirjoittama, tavallista onnistuneempi runo, jossa esitetään kait-vosmiesten tunteita siten kuin vain kaitvosies itse niitä kykenee esittämään. Siihen aikaan kun suomalaisen työväenliike otti alkuauskaitaan Wyomingissa vuoden 1905 seuduilla, oli toveri Koppala kaikille tunnettu sinä yksityisenä joka sai ehkä ensimmäisen kokea sikäläisten viranomaisten ja suomalaisten kätkvien persoonallista vainoa. Muutamia runoja on hän kirjoittanut ennenkin, mutta tuskin koskaan onnistunut niin hyvin kuin tässä.

Erotetut-nimisessä kertomuksessa kuvaillee A. N. Koskela äidistään aikaisin erilleen joutuneen pojan elämänavheita sekä niitä tunteita joita tuntee äiti